

Groningen verdient beter!

lijst S

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2019-2023

Inhoud

Inhoud	0
Groninger Belang	1
De inwoner voorop!	1
Uitgangspunten en missie	2
Onze speerpunten zijn:	2
1. Gaswinning / Mijnbouw	3
2. Energietransitie	4
3. Betrokkenheid provincie	5
3.1 Rol van de provincie	5
3.2 Herindeling	5
3.3 Leefbaarheid	5
4. Economie	6
5. Bereikbaarheid	7
5.1 Infrastructuur	7
5.2 Openbaar vervoer	7
6. Cultuur en sport	8
7. Ruimtelijke Ordening	8
9 Miliou	0

Groninger Belang

Groninger Belang is een onafhankelijke politieke partij die opkomt voor de belangen van alle inwoners van de provincie Groningen: Stad & Ommeland.

Wij zijn onafhankelijk van landelijke politieke partijen. Groninger Belang wordt gevormd door de lokale politieke partijen die binnen de provincie Groningen actief zijn. Hierdoor weet het Groninger Belang als geen ander wat er in úw gemeente en regio speelt.

Groninger Belang laat zich bij al haar beslissingen leiden door het antwoord op de vraag: "Wat is goed voor onze provincie en onze inwoners?" Wij staan voor een daadkrachtige provincie waar geïnvesteerd wordt in economie, werkgelegenheid, infrastructuur, leefbaarheid het platteland, een gezonde woonomgeving en het behoud van onze Groninger taal en ons Gronings cultureel erfgoed.

Groninger Belang wil de bevoegdheid zo dicht mogelijk bij de burgers leggen, dus minder bemoeienissen vanuit de provincie en meer overlaten aan de gemeenten. Daarmee krijgen inwoners meer te zeggen over hun eigen omgeving.

Groninger Belang staat voor een eerlijke verdeling van de lusten en de lasten, daar waar onze bodemschatten worden gedolven en inwoners hiervan hinder ondervinden. Schadevergoeding en compensatie moeten snel en zo eenvoudig mogelijk geregeld worden.

Veiligheid staat voorop en moet te allen tijde gewaarborgd worden. Een onafhankelijke schadeafhandeling is essentieel, eveneens als onafhankelijkheid bij het bepalen van (her-) bouwnormen.

Groninger Belang gelooft in de kracht van onze provincie en haar inwoners!

De inwoner voorop!

Dit document is tot stand gekomen na gesprekken met diverse mensen uit de huidige gemeenten die lid zijn van onze partij. Het zijn concrete zaken die we <u>met jullie steun</u>, via het nieuw te vormen provinciebestuur willen aanpakken.

In de vorige periode heeft het huidige provinciebestuur het doordrukken kennelijk tot het hoogste doel verheven... Windmolens plaatsen op plekken waar de inwoners en de gemeenten ze niet willen hebben. Gemeenten tegenwerken als ze een zonnepark willen bouwen. Verkeerde verwachtingen wekken naar de inwoners toe door onuitvoerbare regels op te nemen over participatie in het provinciaal beleid zonder dat dit echt afdwingbaar is en ga zo maar door. Het 'doordrukken 2.0' lijkt grenzeloos. Wij willen dat hier een einde aan komt!

Groninger Belang wil dat de inwoners echt serieus genomen worden, als het gaat om de discussie rondom de gaswinning, maar ook als het gaat om het plaatsen van andere vormen van energie, zoals zonneparken en windmolens. De woning en de leefomgeving moeten een plek zijn waar men zich veilig en vertrouwd moet voelen. De provincie moet dit als uitgangspunt gebruiken.

Uitgangspunten en missie

Groninger Belang is altijd waakzaam geweest voor oneerlijke voorspiegelingen richting de inwoners. Zo hebben we ons steeds kritisch laten horen over: de schade door mijnbouw, de herindeling, windmolens, de provinciale omgevingsvisie, motorrijtuigenbelasting, ring zuid en ring west enz.

Wij zullen in de nieuw te vormen provinciale staten scherp blijven toezien op deze en andere onderwerpen. Groninger Belang wil er voor zorgen dat in het nieuwe provinciaal beleid de wensen en behoeften van de inwoners van Groningen zichtbaar worden.

Onze missie is: Een samenleving te realiseren waarin elk individu zich veilig kan ontplooien en ontwikkelen, waar zorg op maat geboden wordt en er naar de inwoners van de provincie wordt geluisterd.

Onze speerpunten zijn:

Gaswinning/mijnbouw

- Veiligheid voorop bij gaswinning, de gaswinning direct naar een veilig niveau brengen (12 miljard m3) en daarna zo snel als veilig mogelijk is naar 0.
- Bewijslast omdraaien voor álle mijnbouwschade, alle schade snel en onafhankelijk laten beoordelen en herstellen, en direct starten met de versterking.
- Herstel en voorkomen van schade aan onze monumenten, kerken en cultureel erfgoed.
- Aardgasbaten voor een eerlijk deel terug naar Groningen om te investeren in leefbaarheid en economische ontwikkeling.

Economie

• De provincie moet zich actief inzetten om werkgelegenheid te creëren en zoveel mogelijk regionaal aanbesteden.

Energie (transitie)

- Windmolenparken op zee in plaats van op land, niet ten koste van gezondheid en woongenot van inwoners.
- Zonne-energie is prima, maar niet ten koste van de landbouw, dus eerst zoveel mogelijk op daken en op vervuilde gronden.
- Nuchtere insteek en kijk op de energietransitie; het moet realistisch, betaalbaar zijn en niet koste gaan van alles.

Infrastructuur

Investeren in een goede bereikbaarheid door:

- Ring West van Westpoort / Hoogkerk via de Friesestraatweg doortrekken naar de Eemshavenweg met een aftakking naar Zernike en een ringweg om Leek.
- Een directe spoorverbinding naar Zernike, Airport Eelde, Stadskanaal en Twente en een écht snelle verbinding naar de Randstad.

Leefbaarheid

- Investeren in leefbaarheid op het platteland mede door een goede infrastructuur van wegen, openbaar vervoer en internetverbindingen. Zorg en onderwijs dichtbij en bereikbaar voor iedereen. Behoud van bereikbare bovenlokale voorzieningen voor alle inwoners.
- Wij zijn trots op Groningen en maken ons sterk voor het behoud van onze taal en cultuur!

Bestuur

- Herindeling alleen van onderop, dus als hier draagvlak voor is vanuit de gemeenten
- Minder Provincie en meer Gemeente. Lokaal doen wat lokaal kan.

1. Gaswinning / Mijnbouw

Er is onlangs 1,15 miljard beschikbaar gesteld door het Rijk voor de compensatie van het , voor de inrichting van de omgeving. Wat is dat waard als je in een huis woont waar de scheuren in de muren zitten en de kinderen bang zijn? De gevolgen van de gaswinning zijn voelbaar in de provincie. De veiligheid moet voorop staan en niet de leveringszekerheid.

Bij Groninger Belang staat veiligheid voorop, wij willen daarom:

- Het per direct starten met het versterken van de huizen.
- Winning direct naar veilig, (dat is 12 miljard kuub volgens het SodM) daarna zo snel mogelijk afbouwen naar nul.
- Bewoners helpen met het oplossen van de schade als gevolg van de aardgaswinning.
- Er moet één loket komen voor schademeldingen.
- Maak afdwingbare afspraken met de minister.
- Geen schaliegasproeven als vooraf niet met 100% zekerheid gegarandeerd kan worden dat deze veilig zijn.
- De bevolking in de getroffen gebieden ontzorgen en gericht compenseren. Daaronder vallen ook de waardedaling van onroerend goed en de vermindering van het woongenot.
- Wij vinden dat renovatie en herbouw zoveel mogelijk moeten gebeuren met inachtneming van het karakter van het dorpsgezicht en landschap.
- Cultuurhistorische gebouwen mogen niet verloren gaan.
- Er moet een fonds worden ingesteld dat schades door mijnbouw compenseert. Een onafhankelijke schadeafhandeling is essentieel, eveneens als onafhankelijkheid bij het van bepalen (her-) bouwnormen.
- Rechtsbijstand moet bereikbaar zijn voor de Groningers. Ook moet de proefprocessen van inwoners tegen de NAM / EZ gaan financieren
- Bewijslast omdraaien voor álle mijnbouwschade, alle schade snel en onafhankelijk laten beoordelen en herstellen, en direct starten met de versterking.

2. Energietransitie

Groninger Belang heeft een nuchtere insteek en kijk op de energietransitie. Het moet realistisch en betaalbaar zijn en mag niet koste gaan van alles.

Innovaties en initiatieven op het gebied van duurzame energie moeten worden ondersteund.

Voorbeelden hiervan zijn: het op waterstof rijden van voertuigen door Holthausen, het omzetten van waterstofgas naar "aardgas" van lector Jan Peter Nap, het gebruik van waterstof CV ketels etc.

Zelfvoorziening op basis van lokale particuliere initiatieven.

Dan komt ook de subsidie weer terug bij de inwoners en niet in de zakken van de grote energiebedrijven. De lokale initiatieven moeten voorrang krijgen bij de verdeling van de subsidies, daarvoor moeten de regels worden aangepast.

Wij zijn een voorstander van zonne-energie.

Bij voorkeur als eerste op daken van gebouwen en huizen, en op vervuilde stukken grond.

Geen paniekvoetbal, maar verstandige keuzes maken.

Als we nog niet zeker weten wat de vervanger van aardgas zal worden, niet in blinde paniek besluiten nemen. Wij willen niet dat de inwoners moeten opdraaien voor de transitie zowel in de financiële zin als door de aantasting van de leefomgeving, zoals bij het plaatsen van windmolens op land. De overheid zal een belangrijke financiële bijdrage moeten leveren aan de energietransitie voor de particulieren (burgers). Het rijk heeft ook flink geprofiteerd van de inkomsten van gas en moet nu de overgang naar andere energievormen betalen.

Groningen moet niet alle energie leveren voor het hele land.

De provincie is al decennia het stopcontact van Nederland en krijgt daarvoor wel de lasten maar niet de lusten terug. Dit gebeurt nu ook met de duurzame energie, het Groninger landschap wordt vol gezet met windmolens om deze ambitie te halen. Wij vinden dat elke provincie een eigen Verantwoordelijkheid heeft.

Wij zijn tegen het aanleggen van grote windmolenparken op land.

Groningen is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieproductie van Nederland. Groningen neemt hierin een grote verantwoordelijkheid en heeft een onevenredige taakstelling als het gaat om windenergie op land. De gemeenten spelen een cruciale rol en moeten hierover besluiten nemen en niet de provincie. Wanneer gemeenten beslissen om een windpark aan te leggen dan moet hiervoor draagvlak onder bevolking zijn.

Wij vinden dat de minimale afstand tussen een windmolenpark en de bebouwing tenminste twee kilometer moet bedragen.

Groninger Belang wil dat de provincie ophoudt met het klakkeloos achter onrealistische doelen en achterhaalde afspraken van Den Haag aan te lopen.

Wij vinden dat er beter ingezet kan worden op windmolens op zee in plaats van op het land!

3. Betrokkenheid provincie

3.1 Rol van de provincie

De provincie Groningen moet ondersteunend en dienend zijn naar de gemeenten. Wij vinden dat de gemeenten de eerste overheidslaag is en deze moet een prominentere rol krijgen. Het samenwerken moet de provincie in de vezels gaan zitten. Uitgangspunt daarin is vertrouwen in de gemeente in plaats van wantrouwen. Wij vinden dat er taken zijn die de provincie aan de gemeenten kan overdragen.

De provincie moet van de dubbele moraal af. Een voorbeeld hiervan is de Blauwe Stad. Als de provincie het uitkomt wordt woningbouw toegestaan zoals in de Blauwe Stad waar de provincie de rol van projectontwikkelaar op zich neemt, maar aan de andere kant wordt het omliggend gebied een nullijn opgelegd.

Wij vinden dat de provincie krachtiger moet opkomen voor de bevolking zoals bijvoorbeeld in het gaswinningdossier, desnoods met afdwingbare afspraken. De provincie moet de inwoners ondersteunen, zelfs bij juridische procedures zoals bij de schade door de mijnbouwactiviteiten.

In de gemeenten hoort een door de raad gekozen burgemeester te zijn en niet door de Commissaris van de Koning benoemde burgemeester.

3.2 Herindeling

Een herindeling moet van onderaf komen, dus vanuit de gemeenten zelf. Daar ligt ook het mandaat. Een herindeling is, volgens diverse onderzoeken, niet goedkoper en efficiënter dan vaak gedacht wordt. Een herindeling kan een oplossing zijn voor bestuurlijke problemen maar het mag geen doel op zich zijn. De provincie hoort hier slechts een ondersteunde rol te vervullen.

3.3 Leefbaarheid

De voorzieningen, zoals zorg, onderwijs, vervoer en vrijetijdsbesteding, moeten bereikbaar zijn voor alle inwoners.

De provincie moet gemeenten de vrijheid gunnen om op een creatieve manier invulling te geven aan de instandhouding of vergroting van de leefbaarheid. Er moet actief worden ingespeeld op de te verwachten krimp zodat wonen ook op het platteland aantrekkelijk blijft. De regie hoort ook hierbij in handen te zijn van de gemeenten.

De gemeenten moeten zorgdragen voor voldoende (sociale) huisvesting in het ommeland en in de stad, de provincie heeft hier slechts een ondersteunende rol.

4. Economie

De provincie moet zich actief inzetten om werkgelegenheid te creëren en moet daarvoor voorwaarden scheppen zodat bedrijven zich hier kunnen vestigen en kunnen groeien. Bijvoorbeeld door het aanpassen of faciliteren van de infrastructuur.

Groninger Belang gelooft dat een vitale luchthaven een hele positieve bijdrage zal leveren aan de economie in onze provincie.

De economische ontwikkeling biedt kansen voor bedrijvigheid rondom het vliegveld en voor de leveranciers.

Groningen heeft ruimte, mankracht en kennis.

De Groningers staan bekend om hun goede werkhouding. Werk moet aansluiten bij de opleiding en kennis van de inwoners en andersom ook. De beste garantie voor een goed bestaan is werk! Daarom moeten we inzetten om bedrijven naar de provincie Groningen te krijgen in plaats van geld in een banenplan te steken.

Regionaal aanbesteden.

De provincie moet zoveel mogelijk regionaal aanbesteden dit komt de regionale economie ten goede.

De landbouw en veeteelt moeten de ruimte krijgen om op een duurzame manier verder te groeien en zich te ontwikkelen.

De agrarische sector is belangrijk voor onze provincie. Naast de werkgelegenheid doet deze sector mee in de wereldtop, bijvoorbeeld op het gebied van de ontwikkeling van duurzame producten. Zo wordt een zetmeelproduct al ingezet als vervanger van een product op oliebasis en worden er huizen gebouwd van hennepvezel.

Groninger Belang wil vooral inzetten op innovatie!

Juist daarin kunnen we bedrijven stimuleren. Innovaties die bijdragen aan een alternatief voor het gebruik van fossiele brandstoffen verdienen ondersteuning, een ander criterium is het aantal banen dat het kan opleveren.

De mogelijkheden van recreatie moeten veel verder worden uitgedragen en benut.

Langzamerhand zijn we bijna een slaapeconomie geworden, dit houdt in dat er meer mensen niet werken dan wel. In potentie is dit een grote groep van mensen die wil recreëren en zich vermaken. Dus inzetten op recreatieve voorzieningen en toerisme. Groningen kan hierbij de Veluwe best naar de kroon steken, we hebben ruimte en mogelijkheden te over.

Motorrijtuigenbelasting.

De motorrijtuigenbelasting is in de afgelopen jaren gestegen, we zijn inmiddels de op één na duurste provincie van het land, dit is buiten elke proportie. De motorrijtuigenbelasting moet niet worden gebruikt als melkkoe.

5. Bereikbaarheid

5.1 Infrastructuur

Groninger Belang staat voor een goede infrastructuur van zowel wegen, spoor, water en ICT. Dit komt de kansen voor meer werkgelegenheid ten goede.

Wij willen dat er beter wordt nagedacht over de infrastructuur. Hoe gaan we trajecten echt toekomstbesteding maken? De zuidelijke ringweg wordt nu gerealiseerd op de verkeerde plek met alle tegenvallers en overlast tot gevolg.

Als je echt spreekt over een ringweg die de verkeersstromen scheidt dan moet de ring rondom Groningen veel ruimer worden opgezet.

De westelijke ringweg moet ook ruimer worden aangelegd en niet over het bestaande traject. De ruime westelijke ringweg moet niet alleen Westpoort-Hoogkerk verbinden met de Friesestraatweg, maar deze moet doorgetrokken worden naar de Eemshavenweg met een aftakking naar het Zernikecomplex.

Daarnaast moet de provincie oog hebben voor andere drukke plekken in de provincie. Een voorbeeld hiervan is de verkeersoverlast in Leek, deze situatie vraagt om een rondweg.

Het onderhoud van de provinciale wegen, kanalen en groen moet op orde zijn! Nu is het niveau van het onderhoud niet op orde.

Het Groninger Belang wil een veilige provincie. Dit willen we doen door onder andere:

- Overal bewaakte spoorwegovergangen.
- Op belangrijke plekken verlichte zebrapaden, daar waar mogelijk dit met sensor verlichting uitvoeren.

5.2 Openbaar vervoer

Groninger Belang vindt dat openbaar vervoer toegankelijk moet zijn voor iedereen en er maatwerk geleverd moet gaan worden. Goed openbaar vervoer is essentieel voor de bereikbaarheid en leefbaarheid in Stad en Ommeland. Er zal een goede toekomstbestendige visie moeten komen voor het spoor in onze provincie. Wij vinden dat het volgende gerealiseerd moet worden:

- Een spoorverbinding van Groningen Hoofdstation naar het Zernikecomplex.
- Een spoorverbinding naar Groningen Airport Eelde, dit is essentieel om de luchthaven écht een kans te geven.
- Een echt snelle treinverbinding naar de randstad. Er zijn inmiddels nieuwe onderzoeken en hieruit blijkt dat het veel goedkoper kan dan de oude berekeningen.
- Bij een positieve uitkomst van het goedkoop aanbieden van de OV chipkaart voor € 2,5 te continueren.
- Een treinverbinding tussen Stadskanaal en Emmen en dan door naar het oosten van Nederland.

6. Cultuur en sport

Wij vinden dat amateursport, kunst en cultuur, en recreatiemogelijkheden een verbindende werking hebben en zo belangrijk zijn voor een gevoel van betrokkenheid bij de inwoners. Het samenwerken als vrijwilligers geeft veel saamhorigheid en plezier.

Groninger Belang wil het cultureel erfgoed stimuleren en in stand houden. Dat geldt ook voor kunst en cultuur die identiteit van Groningen ondersteunen.

De breedtesport moet in stand gehouden worden, dit komt o.a. de gezondheid ten goede. Sport moet bereikbaar zijn voor jong en oud. Sporten en bewegen zijn belangrijk voor de gezondheid en het welbevinden.

7. Ruimtelijke Ordening

De provincie moet een kleinere rol spelen in de ruimtelijke ordening. Zeggenschap naar de gemeenten. Gemeenten weten beter waar inwoners nieuwe woningen willen hebben, kunnen beter inschatten welke woningen er moeten worden gebouwd en waar een regio behoefte aan heeft. Met andere woorden de verantwoordelijkheid neerleggen daar waar het hoort! De provinciale omgevingsvisie zal heel globaal moeten worden opgesteld en de gemeenten gaan over de ontwikkelingen in de eigen gemeenten. De gemeenten kunnen dat aan!

8. Milieu

Groninger Belang vindt dat we op een realistische manier moeten werken aan een duurzame manier van leven en dit in perspectief moeten zien.

Nederland is wereldwijd voor ruim minder dan 1 % verantwoordelijk voor de uitstoot van CO2. Daarbinnen neemt de industrie 80% voor haar rekening en ca. 20% is toe te schrijven aan direct particulier verbruik. Dus de inwoners van heel Nederland zijn verantwoordelijk voor ca.0,2% van de uitstoot van CO2. De provincie Groningen is daarom voor een klein deel van de landelijke CO2-uitstoot verantwoordelijk. Dit geeft het perspectief aan in de CO2-discussie. Het is belangrijk om de juiste besluiten te nemen en in het juiste perspectief met een realistische visie. Om echt iets te doen aan de CO2-uitstoot is het dus veel belangrijker om daar wereldwijd iets aan te doen in plaats van de inwoners op te zadelen met extreem hoge kosten, zonder dat er een fatsoenlijk alternatief geboden wordt.

Groninger Belang gaat voor de volgende acties:

- Geleidelijke en realistische overgang naar duurzame energie met behoud van het landschap.
- Initiatieven en innovaties op de het gebied van duurzame energie ondersteunen.
- Wij willen geen kerncentrale in onze provincie. Den Haag heeft helaas de Eemshaven als één van de drie plekken op het oog, dit moet van tafel.
- De installaties die een gevaar zijn voor de volksgezondheid moeten worden verplaatst. Een voorbeeld hiervan is de aardgascondensaatoverslag- en opslagstations in Roodeschool en Farmsum. Deze staan te dicht op de leefomgeving. Dit geldt ook voor de bedrijven die een gevaar zijn voor de volksgezondheid of veel overlast veroorzaken voor de directe leefomgeving.
- Groninger Belang wil geen de opslag van kernafval en CO2 in de Groningse bodem.
- Afstand nemen van de afspraak met het rijk dat onze provincie meer dan 14% (855,5 MW) windenergie van heel Nederland moet opwekken.
- SDE subsidie zo aanpassen dat inwoners zelf voorrang krijgen bij de opwekking van duurzame energie.

GRONINGEN VERDIENT BETER!

Een verkiezingsprogramma wordt eens per 4 jaar geschreven. Ontwikkelingen in de samenleving gaan echter continue door. Daarom vindt het Groninger Belang het belangrijk om voortdurend met die samenleving in contact te zijn. Het Groninger Belang hecht daarom grote waarde aan het contact met inwoners, bedrijven, instellingen en belangengroepen die Groningen een warm hart toe dragen. Onze deur staat altijd voor hen open en ook zullen wij zelf actief de samenleving ingaan om ons goed te laten informeren. Als vereniging van lokale politieke partijen is het Groninger Belang diep geworteld in de Groninger samenleving. Onze leden zijn altijd in de buurt en weten wat er leeft. Kortom: een partij van Groningers voor Groningen!